

Dosarul nr. 2ra-1517/22
2-19021031-01-2ra-18102022

Prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul central – L. Dașchevici
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți – S. Procopciuc, E. Grumeza, A. Garbuz

ÎNCHEIERE

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Lidia Cenușa și Ludmila Pacișin,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM OMF „Microinvest” Societate cu Răspundere Limitată către AEI „Sculeni”, Alexei Tamazlîcari, Maia Vrănescu, Veaceslav Cebotari, Lidia Cenușa, Nicolae Ciuvaga, Alexandru Ciuvaga, Ludmila Pacișin privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care s-au respins apelurile declarate de Lidia Cenușa și Ludmila Pacișin și cererile de alăturare la apel înaintate de Nicolae Ciuvaga și Veaceslav Cebotari și s-a menținut hotărârea din 10 iulie 2017 a Judecătoriei Ungheni, sediul central,

c o n s t a t ă :

La 13 decembrie 2016 ÎM OMF „Microinvest” SRL a depus cerere de chemare în judecată către AEI „Sculeni”, Alexei Tamazlîcari, Maia Vrănescu, Veaceslav Cebotari, Lidia Cenușa, Nicolae Ciuvaga, Alexandru Ciuvaga, Ludmila Pacișin privind încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii ÎM OMF „Microinvest” SRL a invocat că la 05 noiembrie 2015 a încheiat cu AIE „Sculeni” contractul de împrumut cu destinație specială cu dobândă, nr. CCA-A-35.15. În baza acestui contract AIE „Sculeni” a primit împrumut sub formă de mijloace bănești în sumă de 744 500 lei, cu o dobândă de 23% anual pe o perioadă de 12 luni, cu scadența finală la 04 noiembrie 2016.

În scopul garantării restituirii împrumutului, plății dobânzilor aferente și penalităților, la 05 noiembrie 2015 a fost semnat contractul de fidejusiune de codebitorii Alexei Tamazlîcari, Maia Vrănescu, Veaceslav Cebotari, Lidia Cenușa, Nicolae Ciuvaga, Alexandru Ciuvaga, Ludmila Pacișin.

În perioada de până la data înaintării acțiunii în judecată AIE „Sculeni” a înregistrat în repetate rânduri datorii la tranșele împrumutului și la dobânda aferentă.

Despre acest fapt AIE „Sculeni”, precum și copârâții au fost înștiințați despre existența și mărimea datoriei, despre obligația de a restitui suma împrumutului, a plății dobânzii cât și penalității, precum și despre intenția reclamantei de a acționa în judecată, în cazul în care nu vor efectua plățile conform contractului, însă fără rezultat.

Reclamanta a solicitat încasarea în mod solidar din contul pârâților a împrumutului în mărime de 594 500 lei, a dobânzii aferente în mărime de 34 969,33 lei, a penalității în mărime de 87 543,01 lei, precum și a cheltuielilor de judecată, ce constau din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 21 510,39 lei

Prin hotărârea din 10 iulie 2017 a Judecătorei Ungheni, sediul central acțiunea a fost admisă. S-a încasat în mod solidar din contul AEI „Sculeni”, a lui Alexei Tamazlîcari, a Maiei Vrănescu, a lui Veaceslav Cebotari, a Lidiei Cenușa, a lui Nicolae Ciuvaga, a lui Alexandru Ciuvaga, a Ludmilei Pacișin suma împrumutului 594 500 lei, dobânda aferentă - 34 969,33 lei, penalitatea – 87 543,01 lei, precum și cheltuielile de judecată, ce constau din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 21 510,39 lei, iar în total suma de 738 522,73 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 09 august 2017, cu respectarea termenului de declararea a apelului, Ludmila Pacișin și Lidia Cenușa au contestat-o cu apel.

La 08 decembrie 2017 Nicolae Ciuvaga și Veaceslav Cebotari au depus cereri de alăturare la apel.

Apelantul Nicolae Ciuvaga a decedat la 27 aprilie 2018, iar succesorii săi în proces nu au intervenit. Conform informației oferite de Agenția Resurse Informaționale Juridice în perioada 14.09.2018-31.01.2022 nu a fost deschis dosar succesoral după decesul apelantului.

Prin decizia din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți s-au respins apelurile declarate de Lidia Cenușa și Ludmila Pacișin și cererile de alăturare la apel înaintate de Nicolae Ciuvaga și Veaceslav Cebotari și s-a menținut hotărârea din 10 iulie 2017 a Judecătorei Ungheni, sediul central.

Instanța de apel și prima instanță au concluzionat asupra temeiniciei pretențiilor invocate de către reclamantă față de pârâți, or, potrivit informației prezentate de ÎM OMF „Microinvest” SRL (f.d.73, vol.I), după acordarea împrumutului AIE „Sculeni” a efectuat plăți nesistematice până la 16 septembrie 2016, achitând în total suma de 321 190 lei, dintre care 150000 lei în contul datoriei, 136 900,46 lei pentru dobânda contractuală, 19 399,54 lei penalitatea și 14 890 lei comision. Astfel, la data înaintării acțiunii AIE „Sculeni” a înregistrat datoria la împrumut în mărime de 594 500 lei, datoria la dobândă de 34 969,33 lei și penalitatea în sumă de 87 543,01 lei (f.d.34, vol.I). Careva probe ce ar contrazice cuantumul datoriei și penalității, acumulate de AIE „Sculeni” față de ÎM OMF „Microinvest” SRL în baza contractului de împrumut cu destinație specială cu dobânda nr. CCA-A-35.15 din 05 noiembrie 2015, instanței nu i-au fost prezentate.

Instanța de apel a dat o apreciere critică argumentelor pârâților, precum că au semnat contractul fără să cunoască pentru ce semnează, or, în contractul de fidejusiune la rubrica semnăturile părților pentru fidejutor se specifică că conținutul contractului este înțeles de părți, unde părțile au și semnat.

Totodată, instanța de apel a specificat că prin decizia devenită irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2021 s-a stabilit că la încheierea contractului de fidejusiune nr. CCA/F-A-35.15 din 05 noiembrie 2015 au fost întrunite cumulativ toate condițiile de validitate cerute de lege pentru încheierea unui astfel de contract.

La 27 septembrie 2022 Lidia Cenușa și Ludmila Pacișin au declarat recurs împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului, recurentele au indicat că instanțele de judecată nu erau în drept să calculeze dobânzi și penalități, deoarece în privința AEI „Sculeni” a fost intentat proces de insolvență.

De asemenea, au invocat că instanța de apel nu a aplicat art. 1170 din Codul civil, invocând încetarea fidejusiunii prin expirarea termenului.

Au mai susținut că în privința administratorului Alexei Tamazlîcari a fost pornită o cauză penală pentru delapidarea companiei, fiind pronunțată o sentință penală, fapt ce a dus la neexecutarea obligațiilor față de terți.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecării este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererile de recurs sunt îndreptate împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, aceasta este depusă de către Lidia Cenușa și Ludmila Pacișin, care au calitatea procesuală de pârâte și sunt îndreptățite să o conteste, nefiind depusă repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Conform avizelor de recepție, anexate la materialele dosarului, recurentele Lidia Cenușa și Ludmila Pacișin au recepționat decizia motivată a instanței de apel la data de 03 august 2022 (f.d. 88, 90 vol. II). Prin urmare, recursurile declarate la 27 septembrie 2022 sunt în termen.

Prin referința din 17 noiembrie 2022 ÎM OMF „Microinvest” SRL a solicitat de a declara inadmisibile recursurile.

Examinând admisibilitatea recursurilor, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererile de recurs formulate de către Lidia Cenușa și Ludmila Pacișin sunt inadmisibile, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recursuri, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursurile declarate de către Lidia Cenușa și Ludmila Pacișin asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentelor la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurente nu pot constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Lidia Cenușa și Ludmila Pacișin și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Lidia Cenușa și Ludmila Pacișin, ca fiind inadmisibile.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (11) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile declarate de către Lidia Cenușa și Ludmila Pacișin împotriva deciziei din 24 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, se consideră inadmisibile.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas